

Bryssel den 30 november 2022
(OR. en)

10033/1/22
REV 1

AG 63
INST 223

NOT

---

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Ärende:	Konferensen om Europas framtid – Förslag och tillhörande specifika åtgärder som ingår i rapporten om slutresultatet av konferensen om Europas framtid: uppdaterad preliminär teknisk bedömning

---

För delegationerna bifogas härmed en not och ett addendum till denna med en uppdaterad preliminär teknisk bedömning av de förslag och tillhörande specifika åtgärder som ingår i rapporten om slutresultatet av konferensen om Europas framtid¹. Den första preliminära bedömningen, som avgavs i juni 2022², uppdaterades i november 2022 av rådets generalsekretariat för att återspegla de politiska åtgärder som EU-institutionerna vidtagit sedan den 9 maj 2022³, dagen då konferensen om Europas framtid avslutades.

---

¹ Dok. 8933/22.
² Dok. 10033/22.
³ Se särskilt punkterna 17–27 nedan.

Förslag och tillhörande specifika åtgärder som ingår i rapporten om slutresultatet av konferensen om Europas framtid:
Uppdaterad preliminär teknisk bedömning

Inledning

1. Den 9 maj 2022 lades rapporten om slutresultatet av konferensen om Europas framtid fram för ordförandena för Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen, i enlighet med den gemensamma förklaring som undertecknades i mars 2021⁴. Som ett led i den gemensamma förklaringen enades de tre ordförandena om att skyndsamt behandla frågan om hur institutionerna ska följa upp denna rapport på ett effektivt sätt, var och en inom sitt behörighetsområde och i enlighet med fördragen.
2. Rapporten om slutresultatet av konferensen innehåller 49 förslag och över 320 tillhörande specifika åtgärder som konferensens plenarförsamling har lagt fram för konferensens styrelse. De omfattar följande nio ämnen: ”Klimat och miljö”, ”Hälsa”, ”En starkare ekonomi, social rättvisa och sysselsättning”, ”EU i världen”, ”Värden och rättigheter, rättsstatsprincipen, säkerhet”, ”Digital omställning”, ”Demokratin i EU”, ”Migration”, samt ”Utbildning, kultur, ungdomsfrågor och idrott”.
3. Förslagen och de tillhörande specifika åtgärderna bygger huvudsakligen på de rekommendationer som medborgare har tagit fram vid de europeiska och nationella medborgarpaneler som anordnats inom ramen för konferensen. De bygger också på de idéer som framförts på konferensens flerspråkiga digitala plattform och på debatterna i konferensens plenarförsamling och i dess arbetsgrupper. De specifika åtgärder som hör till förslagen innehåller en hänvisning till deras grund/ursprung, antingen genom en angivelse inom hakparentes eller i en fotnot.

---

⁴ Dok. 6796/21.

4. Vid den senaste plenarförsamlingen kommenterade företrädarna för rådets del av konferensens plenarförsamling inte innehållet i förslagen, utan stödde och uppmuntrade i stället medborgarnas insatser och tog del av deras rekommendationer. Rådet uttryckte sin önskan att efter den 9 maj 2022 fastställa hur man ska följa upp resultaten från konferensen, inom ramen för dess egna befogenheter och i enlighet med fördragen.

5. Tabellen i addendum 1 innehåller en **uppdaterad preliminär teknisk bedömning av de förslag och tillhörande specifika åtgärder som ingår i rapporten om slutresultatet av konferensen** för att ta hänsyn till utvecklingen i genomförandet av konferensens förslag och tillhörande specifika åtgärder fram till november 2022. Tabellen innehåller tre kolumner, som i) förtecknar alla förslag och tillhörande specifika åtgärder, ii) beskriver i vilken utsträckning EU-institutionerna redan arbetar med de nämnda åtgärderna (dvs. vad görs?) respektive iii) förklarar hur åtgärderna skulle kunna genomföras, om alls, och på vilken rättslig grund (dvs. en bedömning av genomförbarhet). Om en åtgärd skulle kräva ändringar av fördragen för att kunna genomföras anges detta i grått i tredje kolumnen (iii). Om endast en del av en åtgärd skulle kräva ändringar av fördragen anges den relevanta delen i grått även i den första kolumnen (i). Slutligen bör det noteras att vissa av åtgärderna är formulerade i allmänna ordalag, vilket försvårar bedömningen, särskilt när det gäller den eventuella rättsliga grunden i de nuvarande fördragen.

Allmän översikt över den uppdaterade preliminära tekniska bedömningen

A. Förslag och tillhörande specifika åtgärder som behandlas i befintliga och pågående EU-initiativ

6. En av de främsta slutsatserna av denna uppdaterade preliminära bedömning är att **ett betydande antal förslag och tillhörande åtgärder håller på att behandlas eller redan har behandlats av EU-institutionerna**. Närmare uppgifter om dessa slutsatser finns i den andra kolumnen i tabellen i addendum 1 ("vad görs?").

Detta gäller särskilt de konferensämnen som rör politikområden där EU-lagstiftning har antagits eller håller på att diskuteras av medlagstiftarna, och förefaller motsvara förslagen och de tillhörande åtgärderna, (eller delar av dem). Ämnena "Digital omställning", "Klimat och miljö" samt "Hälsa" är bra exempel på detta.

7. Vad gäller ämnet ”Digital omställning”, som har varit en viktig prioritering för EU under de senaste åren, föregriper rättsakten om digitala tjänster, rättsakten om digitala marknader, AI-akten, CEF2-förordningen, förordningen om e-identifiering, NIS 2-direktivet⁵ samt initiativen i EU-strategin för data många förslag och tillhörande specifika åtgärder.

Den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027 samt initiativ för genomförandet av den europeiska gröna given, t.ex. översynen av klimat-, energi- och transportrelaterad lagstiftning inom ramen för 55 %-paketet, täcker på liknande sätt många frågor som ingår i de specifika åtgärderna inom ämnet ”Klimat och miljö”.

Inom ämnet ”Hälsa” finns det flera befintliga och pågående EU-initiativ med syfte att bättre skydda medborgarnas hälsa och reagera på hälsokriser som tar upp krav som uttrycks i ett stort antal av de föreslagna åtgärderna.

8. Dessutom verkar det som om vissa övergripande EU-initiativ på senare tid omfattar ett antal förslag och tillhörande åtgärder som rör flera ämnen. Det är till exempel fallet för faciliteten för återhämtning och resiliens angående förslag inom ämnena ”En starkare ekonomi”, ”Värden och rättigheter, rättsstatsprincipen, säkerhet” samt ”Utbildning, kultur, ungdomsfrågor och idrott” som berör offentliga investeringar och livskvalitet.

B. Förslag och tillhörande specifika åtgärder som EU-institutionerna skulle kunna behandla ytterligare

9. Den preliminära tekniska bedömningen visar också att **i de fall förslagen och de tillhörande specifika åtgärderna skulle kunna behandlas ytterligare av EU-institutionerna, skulle detta i de allra flesta fall kunna göras inom ramen för nuvarande fördrag**. Närmare uppgifter om slutsatserna finns i den sista kolumnen i tabellen i addendum 1 (”hur kan förslaget/åtgärden genomföras?”).

---

⁵ Rättsakten om digitala tjänster, rättsakten om digitala marknader, förordningen om artificiell intelligens, förordningen om fonden för ett sammanlänkat Europa – Digitalt (FSE), förordningen om elektronisk identifiering, autentisering och betrodda tjänster samt direktivet om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen (NIS2).

10. För det första skulle många förslag och tillhörande åtgärder kunna genomföras genom att man ändrar den befintliga EU-rättsliga ramen i syfte att förstärka några av bestämmelserna i denna.

Detta gäller till exempel specifika åtgärder angående frågor som rör skydd av personuppgifter och djurskydd.

11. För det andra finns det med avseende på andra förslag och tillhörande åtgärder redan flera verktyg, instrument, program och strukturer på EU-nivå som vid behov kan utnyttjas.

Den europeiska planeringsterminen ger till exempel möjlighet att ytterligare samordna medlemsstaternas ekonomiska politik och skulle därför kunna användas för att ta itu med ett stort antal föreslagna åtgärder inom ämnet ”En starkare ekonomi, social rättvisa och sysselsättning”. När det gäller ämnet ”Värden och rättigheter, rättsstatsprincipen, säkerhet” skulle vissa åtgärder som syftar till att göra EU:s värden mer påtagliga för medborgarna kunna täckas genom en förstärkning av flera av EU:s finansieringsprogram. Genom ökade insatser för kommunikation och fortsatt genomförande av EU-institutionernas kommunikationsstrategier kan man också ta itu med vissa föreslagna åtgärder inom ämnena ”Demokratin i EU” och ”Utbildning, kultur, ungdomsfrågor och idrott”.

12. För det tredje skulle många förslag kunna genomföras genom ny EU-lagstiftning som bygger på den nuvarande fördragsramen. Inom ämnet ”Värden och rättigheter” har EU-lagstiftaren exempelvis möjlighet att skydda dessa värden och rättigheter inom ramen för unionens politik, såsom att stärka den inre marknaden. På liknande sätt skulle vissa åtgärder som tas upp inom ämnena ”En starkare ekonomi” och ”Klimat och miljö” kunna hanteras inom initiativ från det andra paketet om cirkulär ekonomi.

13. Det är dessutom så att även om många förslag och tillhörande åtgärder tar upp specifika frågor, är andra mer vittomfattande och har ibland karaktär av målsättningar. Genomförandet av dem skulle således möjliggöra olika typer av initiativ, med ett brett urval.

14. När det gäller förslag och tillhörande specifika åtgärder som faller inom områden som omfattas av delade befogenheter bör det också erinras om att EU redan har tilldelats relevanta befogenheter i fördragen genom de relevanta rättsliga grunderna på de berörda områdena men att medlemsstaterna innan EU väljer att utöva sin befogenhet på ett visst område, i enlighet med dessa rättsliga grunder, behåller befogenheten att agera på det området. Det är därför helt upp till EU att välja om, och i vilken utsträckning, det vill utöva sådana befogenheter. Utövandet av en sådan befogenhet styrs av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

När det gäller förslag och tillhörande åtgärder på områden som omfattas av EU:s stödjande befogenheter kräver de flesta av dessa förslag inte specifikt EU-harmonisering och skulle därför kunna genomföras enligt de nuvarande fördragen, med EU-åtgärder för att stödja, samordna eller komplettera medlemsstaternas åtgärder, inbegripet EU-program. Detta är till exempel fallet för de flesta av de föreslagna åtgärderna på utbildningsområdet (t.ex. åtgärder för att förbättra utbildningen inom ett antal ämnen såsom mediekompetens och digital kompetens och för att främja digitaliseringen av utbildningen osv.).

15. Slutligen skulle vissa förslag och tillhörande åtgärder kunna hanteras med hjälp av den flexibilitet som finns i den nuvarande fördragsramen, såsom fördragsbestämmelserna om allmänna eller specifika övergångsklausuler, som gör det möjligt för Europeiska rådet eller ministerrådet att övergå från enhällighet till omröstning med kvalificerad majoritet eller till det ordinarie lagstiftningsförfarandet, eller särskilda förenklade översynsklausuler som gör det möjligt för Europeiska rådet eller ministerrådet att utvidga tillämpningsområdet för vissa rättsliga grunder eller fördragsbestämmelser, såsom fördjupat samarbete, som gör det möjligt för de medlemsstater som så önskar att göra framsteg på ett visst område.

C. Förslag och tillhörande specifika åtgärder som kan kräva fördragsändringar för att genomföras fullt ut

16. Denna preliminära bedömning visar också att **endast ett mycket begränsat antal specifika åtgärder skulle kräva fördragsändringar för att genomföras fullt ut**. Dessa åtgärder avser följande:

1. Göra det möjligt för EU att göra vissa frågor till en obligatorisk del av läroplanerna i hela EU⁶.
2. Göra hälsa, hälso- och sjukvård samt utbildning till delade EU-befogenheter⁷.
3. På ett obligatoriskt sätt harmonisera hälso- och sjukvårdsstandarder på EU-nivå⁸.
4. Införa en skyldighet för medlemsstaterna att på nationell nivå fastställa en rätt till äktenskap och adoption, t.ex. för par av samma kön⁹.
5. På ett obligatoriskt sätt i hela EU säkerställa inrättande av daghem till överkomliga priser och gratis barnomsorg¹⁰.
6. Göra Europadagen (den 9 maj) till ytterligare en obligatorisk helgdag i hela EU¹¹.
7. Införa möjligheten till EU-omfattande folkomröstningar på initiativ av Europaparlamentet.¹²
8. Ändra artikel 7 i EU-fördraget.¹³
9. Övergå från enhällighet till omröstning med kvalificerad majoritet i Europeiska rådet.¹⁴
10. Övergå från enhällighet till omröstning med kvalificerad majoritet i rådet i situationer där övergångsklausulerna inte är tillämpliga, till exempel när det gäller beslut med militära konsekvenser och försvarsfrågor.¹⁵

---

⁶ Se åtgärd 6.6, åtgärd 27.4, åtgärd 32.1, åtgärd 32.2, åtgärd 37.1, åtgärd 46.1 och åtgärd 48.2.

⁷ Se åtgärd 8.3, åtgärd 10.3 och åtgärd 46.1.

⁸ Se åtgärd 10.1, åtgärd 14.4 och åtgärd 15.8.

⁹ Se åtgärd 15.5.

¹⁰ Se åtgärd 29.5.

¹¹ Se åtgärd 37.6 och åtgärd 48.3.

¹² Se åtgärd 38.2.

¹³ Se åtgärd 25.4.

¹⁴ Se åtgärd 39.1.

11. Överföra befogenheter när det gäller unionens externa representation, vilka för närvarande innehas av kommissionen (artikel 17.1 i EU-fördraget) eller av Europeiska rådets ordförande (artikel 15.6 i EU-fördraget), till den höga representanten eller ändra den höga representantens roll och befogenheter¹⁶.
12. Direktval av kommissionens ordförande av medborgarna¹⁷.
13. Ge Europaparlamentet rätt att ta initiativ till lagstiftning¹⁸.
14. Ge Europaparlamentet befogenhet att ensam anta EU:s budget och/eller anta beslutet om egna medel¹⁹.
15. Byta namn på EU-institutionerna²⁰.
16. Ge de nationella parlamenten rätt att ta initiativ till lagstiftning på EU-nivå²¹.
17. Ge de regionala parlamenten rätt att ta initiativ till lagstiftning på EU-nivå och/eller en direkt formell rättighet när det gäller subsidiaritetsbedömning enligt protokoll nr 2²².
18. Ändra eller utöka befogenheterna för Ekonomiska och sociala kommittén och/eller Regionkommittén²³.

---

¹⁵ Se åtgärd 21.1 och åtgärd 39.1.

¹⁶ Se åtgärd 21.3.

¹⁷ Se åtgärd 38.4.

¹⁸ Se åtgärd 38.4.

¹⁹ Se åtgärd 38.4. Det bör noteras att medborgarna har uttryckt delade meningar om denna åtgärd.

²⁰ Se åtgärd 39.3.

²¹ Se åtgärd 40.2.

²² Se åtgärd 40.2.

²³ Se åtgärd 39.6 och åtgärd 40.3.

Allmän översikt över de åtgärder som vidtagits för att genomföra förslagen i rapporten om konferensens slutresultat

17. Sedan rapporten om slutresultatet av konferensen om Europas framtid lades fram den 9 maj 2022, har rådet på allvar arbetat för att genomföra de förslag och tillhörande specifika åtgärder som den innehåller. Såsom anges i den gemensamma förklaringen om inrättandet av konferensen i mars 2021 förband sig ordförandena för Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen att skyndsamt behandla frågan om hur de skulle följa upp denna rapport på ett effektivt sätt, var och en inom sitt behörighetsområde och i enlighet med fördragen.

18. Som ett led i sitt fasta åtagande att säkerställa bästa möjliga uppföljning av konferensen har rådet (allmänna frågor) återkommit till frågan om uppföljningen av konferensen vid vart och ett av sina möten, varje månad, under 2022. På samma sätt bekräftade Europeiska rådet på mötet den 23–24 juni att institutionerna ska säkerställa en ändamålsenlig uppföljning av konferensens resultat, var och en inom sitt behörighetsområde och i enlighet med fördragen. Under det informella mötet mellan medlemsstaternas EU-ministrar i juli 2022 diskuterades också genomförandet av konferensens resultat.

19. Rådets uppföljningsarbete har framför allt baserats på den preliminära tekniska bedömning av konferensens förslag och tillhörande specifika åtgärder som utförts av rådets generalsekretariat. Enligt denna bedömning håller ett betydande antal förslag och specifika åtgärder på att behandlas eller har redan behandlats av EU-institutionerna. Bedömningen visar också att förslagen och de specifika åtgärderna i de fall där de skulle kunna behandlas ytterligare av EU-institutionerna i de allra flesta fall (nästan 95 %) skulle kunna behandlas inom ramen för de nuvarande fördragen (se punkt 16 ovan). Efter denna preliminära tekniska bedömning gjorde ett frågeformulär som det tjeckiska ordförandeskapet tagit initiativ till det möjligt att samla in delegationernas synpunkter i vissa viktiga frågor rörande uppföljningen av resultatet av konferensen.

20. På grundval av detta enades rådet vid sitt möte den 21 juni 2022 om att prioritera genomförandet av det stora flertal förslag som kan genomföras inom ramen för de nuvarande fördragen, **i syfte att ge svar på medborgarnas farhågor på relativt kort tid och ha en positiv inverkan på deras vardag genom en konkret politik.**

21. Såsom framgår av den uppdaterade tabellen i addendumet till denna not har rådet varit särskilt aktivt på områden som ”En starkare ekonomi, social rättvisa och sysselsättning” (till exempel genom att i oktober 2022 anta ett direktiv om tillräckliga minimilöner i EU), ”Klimat och miljö” (till exempel genom att i oktober nå en överenskommelse med Europaparlamentet om strängare normer för koldioxidutsläpp för personbilar och lätta lastbilar för att påskynda övergången till utsläppsfri mobilitet) eller ”Hälsa” (till exempel genom att i oktober anta två förordningar för att förbättra EU:s förmåga att reagera på framtida pandemier och andra gränsöverskridande hälsokriser) och har på så sätt tillhandahållit konkreta lösningar på några av de mest framträdande farhågor som medborgarna lyft fram i sina förslag. Rådet har också strävat efter att skyndsamt och på ett effektivt sätt ta itu med de förslag som varit särskilt relevanta mot bakgrund av krisen till följd av Rysslands angreppskrig mot Ukraina, till exempel på energiområdet (till exempel genom att i augusti 2022 anta en förordning om samordnade åtgärder för att minska efterfrågan på gas och i oktober en förordning om en krisintervention för att komma till rätta med de höga energipriserna) eller genom att hävda EU:s förmåga att i en aldrig tidigare skådad omfattning anta restriktiva åtgärder.

22. Med tanke på att det för ett stort antal åtgärder som härrör från konferensen kan krävas ett förslag från Europeiska kommissionen för att EU-institutionerna ska kunna behandla dem ytterligare, har rådet med stor uppmärksamhet följt kommissionens uppföljning av konferensen efter den 9 maj 2022. Rådet har framför allt välkomnat kommissionens åtagande att lägga fram konferensrelaterade förslag, vilket hävdats genom både ordförande Ursula von der Leyens tal om tillståndet i unionen den 14 september och kommissionens arbetsprogram för 2023 (som innehåller många initiativ för uppföljning av konferensen, såsom det aviserade initiativet om psykisk hälsa). Rådet har också med uppmärksamhet följt kommissionens planer på att bredda medborgarnas deltagande i EU:s beslutsfattande.

23. **Rådet har** dessutom som ett led i sitt åtagande att säkerställa bästa möjliga uppföljning av konferensen **identifierat och börjat behandla de förslag från konferensen och tillhörande specifika åtgärder där det kan agera på egen hand, till exempelvis utan ett förslag eller en rekommendation från en annan unionsinstitution eller ett annat unionsorgan** (särskilt kommissionen eller den höga representanten för utrikes frågor och säkerhetspolitik)²⁴. Dessa rör främst samordningen av medlemsstaternas politik på EU-nivå i en rad frågor, utrikespolitik eller kommunikation.

---

²⁴ Åtgärder inom ramen för den europeiska planeringsterminen, där rådet agerar på rekommendation av kommissionen, togs därför inte med i det dokumentet. Se dok. 12279/22.

24. Som en uppföljning av flera förslag från konferensen har rådet också inlett diskussioner om en eventuell användning av övergångsklausuler som, inom ramen för fördragen, gör det möjligt att övergå från enhällighet till omröstning med kvalificerad majoritet i rådet på ett antal områden. Arbetet med detta pågår.

25. När det slutligen gäller **det mycket begränsade antalet specifika åtgärder från konferensen som skulle kräva fördragsändringar för att kunna genomföras fullt ut**, har rådet noterat Europaparlamentets resolution av den 9 juni 2022, i vilken parlamentets utskott för konstitutionella frågor ges i uppgift att utarbeta förslag till fördragsändringar avseende de konferensförslag som kräver detta och att förelägga rådet två specifika förslag till ändring av fördragen i enlighet med artikel 48.2 i EU-fördraget.

26. **Allt arbete som utförts av Europaparlamentet, rådet och kommissionen med uppföljningen av konferensen om Europas framtid sedan den 9 maj 2022 kommer att presenteras för människorna i EU i samband med ett särskilt återkopplingsevenemang den 2 december 2022.**

27. Detta återkopplingsevenemang, som anordnas gemensamt av Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen, kommer att ge de tre institutionerna möjlighet att, i enlighet med den gemensamma förklaring som undertecknades i mars 2021, informera medborgarna om de åtgärder de har vidtagit för att på ett effektivt sätt följa upp resultatet av konferensen om Europas framtid, var och en inom sitt behörighetsområde och i enlighet med fördragen.
